

**Gymnázium J. A. Komenského a Jazyková škola
s právem státní jazykové zkoušky Uherský Brod**

Vlastní hodnocení školy

**„Kde se nacházíme a kam
chceme směřovat?“**

**Autoevaluační zpráva za období školních roků
2005/2006 a 2006/2007**

1. Obsah

	Strana
1. Obsah	2
2. Úvod	3
3. Základní údaje o škole	5
4. Podmínky ke vzdělávání	6
5. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů na vzdělávání	8
6. Hodnocení průběhu vzdělávání a úrovně vzdělávání žáků	10
7. Řízení školy, kvalita personální práce a DVPP	12
8. Úroveň výsledků práce školy	13
9. Prezentace školy na veřejnosti	14
10. Závěr	15

2. Úvod

První autoevaluační zpráva naší školy vychází ze zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a z vyhlášky 15/2004 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Ve výše uvedené vyhlášce je v §8 uvedena struktura vlastního hodnocení školy, která stanoví, jaké cíle má vlastní hodnocení sledovat a jaké jsou jeho hlavní oblasti. Vzhledem k tomu, že k 1. červenci došlo na škole k výrazné obměně ve vedení školy a vlastní hodnocení za školní rok 2005/2006 nebylo provedeno, je naše hodnotící zpráva poněkud specifická.

Hlavním cílem minulého školního roku bylo zmapování organizace školy, dopadu nově rozdělených kompetencí ve vedení školy na její chod a zjištění vnímání vnitřního klimatu školy z hlediska pedagogů a studentů jako výchozí pozice pro nastartování případných změn. Do tohoto autoevaluačního procesu jsme se snažili vtáhnout maximální počet účastníků. Zapojení rodičů předpokládáme v další fázi ve školním roce 2007/2008. Výstupem je kromě této autoevaluační zprávy střednědobý koncepční výhled rozvoje školy, který v sobě zahrnuje i snahu o rozšíření gymnaziálního vzdělávání v našem regionu.

Většina údajů týkajících se výsledků vzdělávání žáků a studentů, průběhu vzdělávání a úrovně výsledků práce školy je součástí výročních zpráv o činnosti školy za období 2005/2006 a 2006/2007. Proto je tato zpráva zaměřena především na autoevaluační projekty, které proběhly ve školním roce 2006/2007. Jedná se o rozsáhlé dotazníkové šetření zjišťující vnímání vnitřního klimatu školy (pedagogové i studenti), projektu Optimalizace přijímacího řízení pro žáky kvart a projektu ESF Kvalita 1, v jehož rámci byly testovány matematické dovednosti žáků tercií a dovednosti v českém jazyce u studentů 3. ročníku, a hospitační činnost vedení školy.

Autoevaluační zpráva „Kde se nacházíme a kam máme směřovat?“ byla přepracována a doplněna v rámci přijatých opatření, která vyplývají z Inspekční zprávy ČŠI čj. 326/07-15.

3. Základní údaje o škole

Název a adresa školy

Gymnázium J. A. Komenského a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky
Uherský Brod
Komenského 169, Uherský Brod, PSČ 688 31

IČO: 603 717 57

Zřizovatel: Zlínský kraj, tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín

Forma vzdělávání: denní

Ředitel školy (statutární orgán): Mgr. Michal Gergela

Zástupce statutárního orgánu: Ing. Petr Vrána

Zástupci ředitele: RNDr. Drahošlav Viktorýn, Mgr. Eva Kopečná

Kontakty: tel.: 572 633 085-spojovatelka
572 632 460-ředitel školy Mgr. Michal Gergela
572 633 087-zástupce ing. Petr Vrána
fax: 572 632 460, 572 633 087
web: www.gjak.cz
e-mail: michal.gergela@gjak.cz

Přehled oborů vzdělání:

- a) 7941K401 Gymnázium – všeobecné,
 - b) 7941K405 Gymnázium – programování,
 - c) 7941K801 Gymnázium – všeobecné (7941K81 Gymnázium od 1. 9. 2007)
- Do tohoto výčtu lze zařadit i Jazykovou školu s právem státní jazykové zkoušky.

Celková kapacita gymnázia: 720 žáků

Celková kapacita jazykové školy: 200 žáků

4. Podmínky ke vzdělávání

4.1. Personální podmínky vzdělávání

4.1.1. Pozitiva

Na škole působilo v obou školních rocích 54 pedagogů, všichni vyučující měli odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na středních školách. Rovněž aprobovanost výuky byla stoprocentní. Převažující složkou pedagogického sboru jsou zkušení pedagogové s mnohaletou praxí výuky na středních a základních školách, což jednoznačně zajišťuje jejich schopnost tvůrčím způsobem pracovat se žáky ve věkové kategorii 11 – 19 let.

4.1.2. Rizika

Jako jisté negativum je možné vnímat ne zcela vyhovující věkovou strukturu pedagogických pracovníků, kde téměř pětina sboru spadá do věkové kategorie nad 55 let. Vedení školy hodlá tuto situaci řešit promyšlenou personální politikou, která v následujících letech povede k mírnému snížení věkového průměru pedagogického sboru.

4.1.3. Výhledy, opatření

Vedení školy se bude snažit udržet maximální kvalifikovanost pedagogického sboru. V letech 2008 a 2009 dojde především k posílení sboru v oblasti výuky dalších cizích jazyků (francouzský a španělský), o něž žáci projevují rostoucí zájem. Rovněž bude nutné v některých případech obměnit předsedy předmětových komisí a současně stabilizovat jejich složení, což je nutnou podmínkou pro koncepční práci se střednědobým výhledem.

4.2. Materiálně technické podmínky vzdělávání

4.2.1. Pozitiva

V rámci Státní informační politiky ve vzdělávání škola zrealizovala čtyři projekty, které přinesly moderní didaktickou techniku do čtyř odborných učeben (biologie, fyziky, zeměpisu a chemie). Rovněž se na přelomu let 2006

a 2007 podařilo otevřít novou multimediální učebnu vybavenou počítačovými stanicemi, dataprojektorem a interaktivní tabulí. Obojí by mělo vést k námi deklarované snaze o zatraktivnění výuky a zvýšení její efektivity formou mutimedializace. Modernímu didaktickému přístupu ve vzdělávání odpovídá také vybavení čtyř jazykových učeben, učebny hudební výchovy (která slouží zároveň jako přednášková místnost), dvou počítačových učeben a informačního a studijního centra spolu s knihovnou.

4.2.2. Rizika

Jako problematické se naopak jeví zastarávání počítačové techniky ve třetí počítačové učebně a nedostatečné vybavení zbylých odborných poslucháren moderní didaktickou technikou. Postupně se stává neudržitelnou situace ve školní jídelně a dlouhodobě neřešený problém školních šaten. Škola rovněž vydává více než třetinu za svých provozních prostředků na úhradu energií, zejména kvůli nevyhovujícím tepelně izolačním podmínkám historické i nové budovy.

4.2.3. Výhledy, opatření

Na řešení dále čekají problémy související s výchovně vzdělávacím procesem nepřímo. Škola využila 1. výzvy v rámci Operačního programu Životní prostředí, kde hodlá realizovat rozsáhlý projekt Snížení energetické náročnosti budov (zateplení historické i nové budovy, spojovacího krčku, školní jídelny a tělocvičny). Důležitým úkolem zůstává pokračování ve vybavování jednotlivých odborných učeben moderní didaktickou technikou. Počítáme s tím, že v letech 2008 a 2009 se podaří realizovat úplnou rekonstrukci učeben dějepisu, zeměpisu, informatiky a výtvarné výchovy. V letech 2008 a 2009 bude škola rovněž usilovat o rekonstrukci školní kuchyně a jídelny, která bude spojena se zvětšením stravovací plochy a s nákupem moderního technologického vybavení školní kuchyně. V roce 2009 by mělo dojít k rekonstrukci odkládacích míst v žákovských šatnách – stávající nevyhovující ocelové kóje budou nahrazeny systémem šatních skříněk.

5. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů na vzdělávání

5.1. Pozitiva

Prosazovanou filozofií školy je chápání žáků a rodičů jako partnerů, kterým je nutno naslouchat a konzultovat s nimi zásadní problémy výchovy a vzdělávání. Vzhledem k radikální obměně ve vedení školy v červenci 2006 bylo potřebné zmapovat vnímání vnitřního klimatu školy u žáků i pedagogů. Výsledky obou dotazníkových šetření, jejich analýza, komentář jsou obsaženy v přílohách k této zprávě. Hodnocením a závěry vyplývajícími z dotazníkových šetření se na svých březnových a dubnových zasedáních zabývaly předmětové komise a promítly se rovněž do vytvářené koncepce školy. S podobným dotazníkovým šetřením u rodičů počítáme na jaře 2008.

Při gymnáziu pracuje občanské sdružení pod názvem Sdružení rodičů a přátel gymnázia. S jeho výborem se vedení školy setkává každý měsíc na pravidelných schůzkách. Z rozpočtu SRPG, do něhož rodiče žáků přispívají, jsou hrazeny různé studentské a školní aktivity – zajištění pitného režimu, provoz žakovského e-mailového serveru, materiálně technické vybavení zájmových kroužků, odměny věnované studentům při udělení pochval ředitele školy, příspěvky na cestovné při exkurzích a reprezentaci školy, příspěvky na cestovní náhrady při zahraničních služebních cestách pedagogů. SRPG je rovněž hlavním organizátorem maturitního plesu. Spolupráci s výborem SRPG hodnotí vedení školy jako velmi přínosnou.

V lednu 2007 vznikl na škole Studentský parlament, v němž má každá třída jednoho voleného zástupce. Užším vedením parlamentu se stala čtyřčlenná Studentská rada, která slouží jako poradní sbor ředitele školy. Formy vzájemné spolupráce se teprve vytvářejí, předpokládáme, že se od roku 2007/2008 dostanou na úroveň, která zabezpečí větší zapojení studentů do školního života a posílí jejich chápání a uplatňování demokratických principů při organizování občanského života.

5.2. Rizika

Téměř všichni absolventi gymnázia pokračují ve studiu na vysokých školách. Škola dosud nemá propracovanou strategii kariérového poradenství, vedení školy se spolu s výchovnou poradkyní setkávají se žáky maturitních ročníků pouze na informativních schůzkách, které se týkají legislativního rámce maturitní zkoušky a volby vysoké školy.

Vedení školy rovněž není spokojeno s adaptací nově přichozích žáků na podmínky náročného studia na gymnáziu.

Jako poměrně nedostatečné se ukazuje informování rodičů o životě školy, zejména o studijních výsledcích jednotlivých žáků.

Škola rovněž nemá optimálně vyřešenou podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.

5.3. Výhledy, opatření

Výchovná poradkyně zintenzivní činnost v oblasti kariérového poradenství.

Škola od školního roku 2007/2008 začne pro žáky nastupující do prim a prvního ročníku organizovat adaptační kurzy založené na principech zážitkové pedagogiky. Cílem bude vzájemné seznámení žáků a vybudování základních sociálních vazeb mezi nimi navzájem a mezi žáky a třídním učitelem.

Vedení školy promyslí možnost informování rodičů o studijních výsledcích žáků prostřednictvím modulu Bakaláři (elektronické žákovské knížky). V kladném případě se spuštění předpokládá od školního roku 2008/2009.

Intenzivněji se zaměříme na vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s mimořádným nadáním. Na základě doporučení školského poradenského zařízení a po konzultaci se žákem a jeho zákonným zástupcem umožníme mimořádně nadaným žákům vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Škola bude dále úzce spolupracovat se Sdružením rodičů a přátel gymnázia. Zároveň při plánování větších investičních akcí (rekonstrukce školní jídelny a žákovských šaten) počítá se zapojením rodičů formou sponzorských darů.

6. Hodnocení průběhu vzdělávání a úrovně výsledků vzdělávání žáků

Autoevaluačními nástroji v této oblasti byly projekty Optimalizace přijímacího řízení u žáků kvart, evaluační testy z projektu Kvalita 1 u žáků tercií (matematika) a třetího ročníku (český jazyk), analýza výsledků absolventů gymnázia při přijímacím řízení na vysoké školy a úspěšnost žáků v soutěžích a olympiádách.

6.1. Pozitiva

V období hodnocených školních roků se do olympiád a soutěží (vyjma sportovních) zapojilo celkem 2340 žáků školy. Jako vynikající hodnotíme výsledky odpovídající umístění na předních místech v krajských a celostátních kolech soutěží. To se týká zejména krajských kol soutěže v uměleckém přednesu, EUROREBUSu, soutěže v programování, olympiády v německém a anglickém jazyce, celostátních kol Junior internetu (1. místo), Středoškolské odborné činnosti (1. místo) a mezinárodního kola zeměpisné olympiády (2. místo). Přestože došlo ve školním roce 2006/2007 k poklesu počtu žáků, kteří se soutěží účastní, zaznamenali jsme v něm výraznější úspěchy než v roce předešlém.

Maturitní zkoušku vykonali všichni přihlášení studenti v obou školních rocích úspěšně.

Úspěšnost absolventů při přijímacím řízení na vysoké školy se pohybuje kolem 97 procent a jen dokládá fakt, že absolventi gymnázia nemají s přijetím k dalšímu studiu problémy. V roce 2007 jsme rovněž zaznamenali dva případy přijetí studentů na prestižní zahraniční univerzity – Churchill College v Cambridge a filozofickou fakultu Mnichovské univerzity. Doufáme, že tyto případy nezůstanou ojedinělé a zakládají dlouhodobější trend.

Výsledky, analýza a komentář k projektům Optimalizace přijímacího řízení a Kvalita 1 jsou součástí příloh k této zprávě. Zde jen stručně dodáváme, že žáci 3. ročníku byli testováni v oblasti porozumění textu v mateřském jazyce. Výsledky prokázaly vynikající dovednosti (průměrná úspěšnost asi 90%). Žáci tercií prošli testováním v oblasti matematiky, konkrétně se jednalo o práci s racionálními čísly. Průměrná úspěšnost se pohybuje kolem 77%, což vedení školy hodnotí jako

průměrný výsledek a doporučuje věnovat větší pozornost systematizaci učiva a zdůrazňování souvislostí mezi jednotlivými tematickými celky.

Hospitační činnost vedení školy byla ve sledovaném období zaměřena na strukturu vyučovací hodiny a na komunikaci mezi učitelem a žákem. Podrobnější výsledky jsou uvedeny v příloze, zde je nutné jen konstatovat, že jako velmi potřebné se ukazuje posílení komunikace mezi učitelem a žákem, větší aktivní zapojení žáků do výuky a posilování interpretačních a prezentačních dovedností a týmové práce.

6.2. Rizika

V oblasti průběhu a výsledků vzdělávání žáků nebyla zaznamenána žádná zásadní rizika. Jedinými problematickými body se jeví vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a s mimořádným nadáním.

6.3. Výhledy, opatření

Ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními vytvoří škola podmínky pro podchycení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a s mimořádným nadáním. Žákům z druhé z uvedených kategorií umožní na základě žádosti žáka či jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

V oblasti vzdělávání všech žáků se škola ještě více zaměří na posilování základních výchovně vzdělávacích cílů stanovených ve školním vzdělávacím programu. Jedná se hlavně o posilování tvůrčího a kritického myšlení, komunikačních, interpretačních a prezentačních dovedností a o zkvalitňování týmové práce.

7. Řízení školy, kvalita personální práce a DVPP

V oblasti řízení školy bylo nejvýznamnější událostí uplynulého období vytvoření nového vedení školy na počátku července 2006. Ředitelem školy byl s účinností od 1. 7. 2006 jmenován Mgr. Michal Gergela. Byl zvolen model tří zástupců ředitele, mezi něž byly nově rozděleny přenesené kompetence. Po roce lze konstatovat, že se tento model přes počáteční nejasnosti a komunikační problémy osvědčil. Na ostatních pozicích vedoucích pracovníků k žádné změně nedošlo. Hodnotit kvalitu personální práce se nám zdá předčasné, jejím jednoznačným cílem je však vytvoření stabilního a motivovaného učitelského sboru, který bude ochoten podílet se na změnách ve výchovně vzdělávacím procesu v souladu s moderními celoevropskými trendy.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků dokončili všichni pedagogové vzdělávání v rámci projektu P1 – Informační gramotnost. Ostatních akcí DVPP se zúčastnilo celkem 45 vyučujících, dalších 9 vzdělávacích akcí absolvovalo nově vytvořené vedení školy ve školním roce 2006/2007. Domníváme se, že účast učitelů na vzdělávacích akcích by mohla v průběhu dalších let růst (25% nárůst je patrný rovněž v posledních dvou letech), neboť školskou reformu si bez kvalitního vzdělanostního zázemí pedagogů lze jen stěží představit. Další vzdělávání bylo zaměřeno zejména na tvorbu školního vzdělávacího programu, nové poznatky v jednotlivých vědních oborech a metodiku pedagogické práce.

8. Úroveň výsledků práce školy

Celkově lze úroveň výsledků práce školy hodnotit jako dobrou s částečnými řešitelnými riziky. Těmi jsou zejména nedostatečné materiálně technické vybavení školy pro podporu moderních vyučovacích metod a (související) efektivní využívání finančních prostředků od zřizovatele a sponzorů. Škola počítá se zásadnějším zapojením soukromých subjektů do financování školy a zároveň s převodem části provozních prostředků do oblasti materiálně technického vybavení, a to při předpokládaném snížení finanční náročnosti výdajů za energie (po realizaci projektu Snížení energetické náročnosti budov).

Zájem žáků o studium na gymnáziu se jeví jako stabilní, vezmeme-li v úvahu klesající počet absolventů základních škol.

Úspěšnost absolventů gymnázia při přijímacím řízení na vysoké školy je rovněž dlouhodobě vysoká a stabilní (kolem 95%).

9. Prezentace školy na veřejnosti

Prezentace života a výsledků školy neveřejnosti se v minulých letech ukázalo jako poměrně slabá stránka školního marketingu. Škola se pravidelně zúčastňovala Burzy středních škol a setkání s rodiči žáků končících základní vzdělávání na jednotlivých základních školách v regionu, chybí však propracovanější strategie prezentace úspěchů jednotlivých žáků, zapojení školy do mezinárodních projektů, informace o pořádání a průběhu akcí regionálního významu a o silných stránkách školy jako celku. Vedení školy proto v následujících dvou letech připraví promyšlenou strategii informování o vzdělávací nabídce školy a o jejích významných úspěších na poli výchovy a vzdělávání v nejširším slova smyslu.

10. Závěr

Na závěr lze konstatovat, že vedení školy si uvědomuje potřebu většího množství informací, získaných externími hodnotiteli, pro provádění autoevaluace se širším záběrem. Proto v následujících letech zvážíme zejména vstup do projektů některých společností zabývajících se evaluací ve školství, provedení SWOT analýzy, personálního auditu či studentských evaluací. Jen při dostatečném množství relevantních informací a jejich správné interpretaci je možné cennou zpětnou vazbu získat.

Základní závěry plynoucí z prvního vlastního hodnocení školy jsou zakotveny i v novém Školním vzdělávacím programu pro nižší stupeň víceletého gymnázia. V oblasti výchovy a vzdělávání se jedná o následující obecné principy, které vytvářejí výchovně vzdělávací strategii školy:

1. Základní charakteristikou gymnaziálního vzdělávání je poskytnutí kvalitní výchozí pozice pro vyšší formy vzdělávání a pro celoživotní učení.
2. Na žáky, studenty a jejich rodiče je nahlíženo jako na partnery, jejichž cíle jsou shodné s cíli školy a s nimiž je potřebné vést diskusi a dialog.
3. Vzdělání nepředstavuje soubor informací, nýbrž ucelený systém vzájemně propojených vyvíjejících se poznatků a osvojených klíčových kompetencí.
4. Žádný systém nemůže být dlouho funkční bez kvalitní zpětné vazby. Proto je nutné dát všem zúčastněným možnost podílet se na evaluaci výsledků výchovy a vzdělání.

Kromě konkrétních znalostí a dovedností, jež žákům poslouží jako dobrý výchozí bod pro jejich další vzdělávání a budoucí profesi, je třeba, aby absolventi vykazovali vysokou míru kritického myšlení, dokázali zformulovat svůj názor, obhájit jej racionální argumentací, aby byli schopni týmové práce, uměli převzít zodpovědnost za výsledky své práce i za výsledky práce skupiny. Žák musí opouštět školu rovněž s kompetencemi, jež mu umožní posuzovat dynamický kulturně společenský vývoj v historickém kontextu, a to z hlediska preferovaných demokratických principů uspořádání mezilidských vztahů. Vzhledem k předpokládané možnosti, že se pro

absolventy otevře celoevropský trh práce, je nezbytné, aby absolventi vykazovali velmi dobrou znalost jednoho a solidní znalost alespoň jednoho dalšího cizího jazyka (angličtina se v současné době pokládá za samozřejmost). Důležitým cílem je rovněž rozvoj umění učit se a položení základů pro celoživotní učení.

To jsou obecné cíle, ke kterým hodláme směřovat. Naplňování těchto výchovně vzdělávacích cílů bude základním předmětem vlastního hodnocení školy v dalších letech.

Přílohy:

Dotazník vnitřního klimatu pro učitele gymnázia
Souborné výsledky a komentář

Dotazník vnitřního klimatu pro studenty gymnázia
Souborné výsledky a komentář

Srovnávací testy pro žáky 9. ročníků ZŠ a odpovídajících ročníků víceletých
gymnází (projekt Optimalizace přijímacího řízení)

Autoevaluace 2007 – tercie, matematika Racionální čísla

Autoevaluace 2007 – 3. ročník, český jazyk Porozumění textu

Hospitační činnost vedení školy
Přehled a komentář

V Uherském Brodě, 17. 12. 2007

Michal Gergela
ředitel